

SİYER

1. ÜNİTE: İSLAMİYET ÖNCESİ ARAP YARIMADASI

1. Peygamberimizin Hayatını Öğrenmenin Önemi
2. Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

Cenab-ı Hak ilk insan olarak Hz. Adem'i (as) yarattı.

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا

Hiz. Âdem'e bütün varlıkların isimlerini öğreterek onu meleklerden üstün bir konuma getirmiştir.

Aynı zamanda Hiz. Âdem'i (as) ve insanları yeryüzünde kendisinin **halifesi** kılarak ona büyük bir sorumluluk yüklemiştir.

Peygamberlerin Gönderilmesi

Allah (c.c.), insanları kendi hâline bırakmamış, onlar arasından peygamberler göndermiştir.

Bütün insanlara Peygamberler gönderilmiştir.

Son Peygamber Hz Muhammed (A.S.M) bütün insanlara gönderilmiştir.

Konu: Peygamberimizin Hayatını Öğrenmenin Önemi

Müminler, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) rehberliğine muhtaçtır.

Kur'an-ı Kerim'de ayrıntılarıyla yer almayan bir kısım hususlar Allah Resulü'nün (s.a.v.) izah ve uygulamalarıyla açıklığa kavuşmuştur.

Bazı ibadetleri Peygamberimizin (s.a.v.) sünneti olmaksızın sadece ayetlere bakarak yerine getirmek mümkün değildir.

Konu: Peygamberimizin Hayatını Öğrenmenin Önemi

Rabb'imiz yüce kitabımızda Müslümanların sahip olması gereken ahlaki erdemleri ve uzak durması gereken kötü davranışları da açıkça belirtmiştir.

Ahlaki Kur'an olan Peygamberimiz (s.a.v.), Cenab-ı Hakkın çizdiği sınırlara tam anlamıyla riayet etmiş, Müslümanlar için bir “**üsve-i hasene**” olmuştur.

Peygamber Efendimiz (sav) sadece ahlakta mı bize güzel örnektir?

İbadeti,
düşmanlarıyla mücadelesi,
günlük hayatı,
haksızlıklar karşı tavrı,
üzüldüğünde yaptığı,

nasıl bir eş,
nasıl bir baba,
ticareti,
komşuluğu,
çocuklar ile diyalogu...

Peygamber Efendimizin rehberliğinde “Kamil insan” olmak!

31

Âl-i imrân Suresi, 3/31. Ayet

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

Meal

De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."

32

Âl-i imrân Suresi, 3/32. Ayet

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْكَافِرِينَ

Meal

De ki: "Allah'a ve Peygamber'e itaat edin." Eğer yüz çevirirlerse şüphe yok ki Allah kafirleri sevmez.

Konu: Peygamberimizin Hayatını Öğrenmenin Önemi

Bunlardan dolayı Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hayatını öğrenmek, her Müslüman için ihmal edilemeyecek bir mesuliyettir.

Asıl maksat ise öğrendiklerimizi **uygulamak** ve **yaşantımızı** Peygamber Efendimizin yaşantısına yaklaştırmaktır.

2. Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

Siyer kavramı; hâl, tutum, davranış, âdet, bir kimsenin ahlakı ve hayat hikâyesi gibi anlamlara gelen **sîret** kelimesinin çoğuludur.

Siyer ise Hz. Peygamber'in doğumundan vefatına kadar hayatını ve şahsiyetini, ahlak ve şemailini, tebliğ faaliyetlerini, siyasi ve askerî mücadelelerini konu alan ilim dalıdır.

Bu alanda yazılan eserlere “**Siyer-i Nebi**”, “**es-Siretü'n-Nebeviyye**” veya kısaca “**Siyer**” adı verilir.

Konu: Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

İslam tarihinin bir parçası olan siyer ilmi, Hz. Peygamber'in söz, fiil ve takrirlerini ele aldığından **hadis ilmi**yle de alakalıdır.

Siyer Kaynağı Olarak Hadis Külliyyatı

Sahih ve güvenilir hadislerin büyük bir kısmını ihtiva eden altı hadis kitabına **Kütüb-i Sitte**, üç eser ilavesiyle oluşan meşhur dokuz hadis kitabına ise **Kütüb-i Tis'a** denir.

1. Buhârî: **el-Câmiu's-sahih**
2. Müslim: **el-Câmiu's-sahih**
3. Ebu Dâvûd: **es-Sünen**
4. Nesâî: **es-Sünen**
5. Tirmizî: **es-Sünen**
6. İbn Mâce: **es-Sünen**
7. Dârimî: **es-Sünen**
8. İmam Mâlik: **el-Muvatta**
9. Ahmed b. Hanbel: **el-Müsned**

Konu: Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

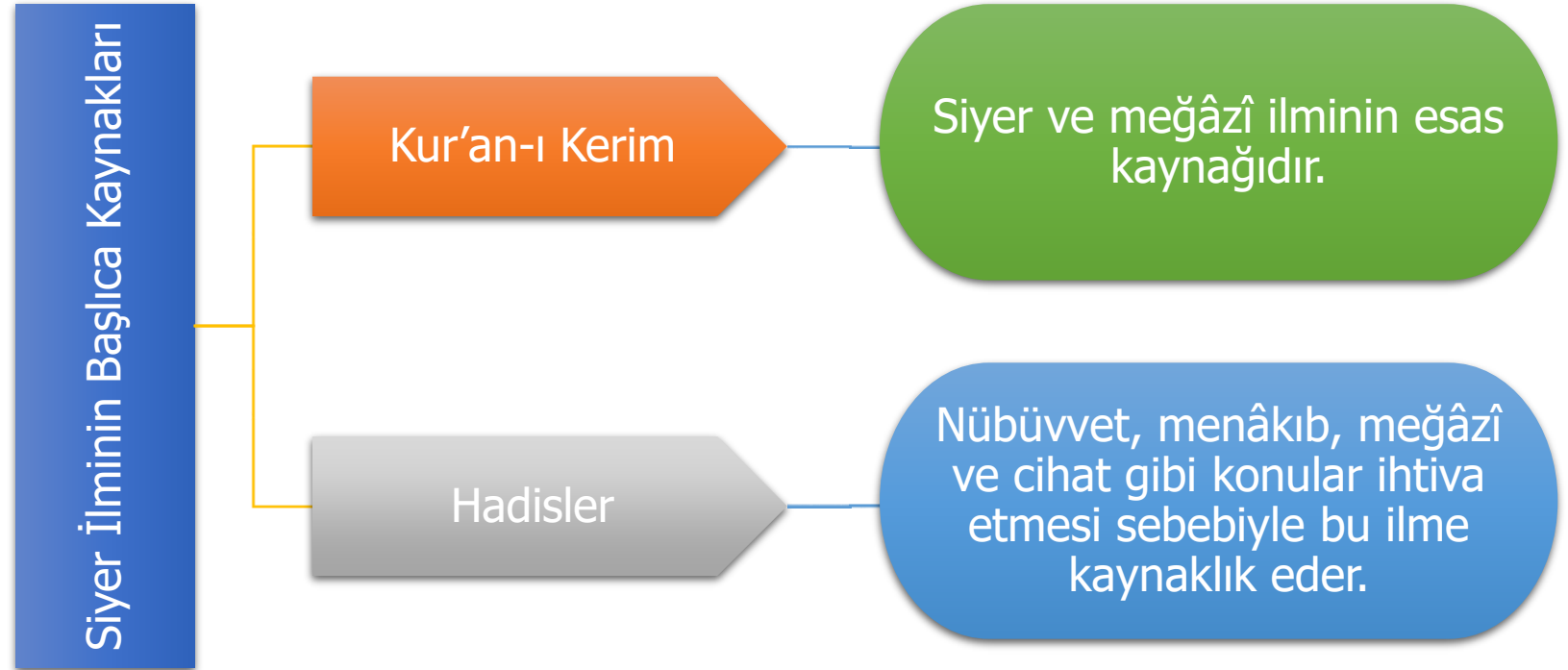

Başlangıçta **siyer** ile **meğâzî** aynı anlamda kullanılmıştır.

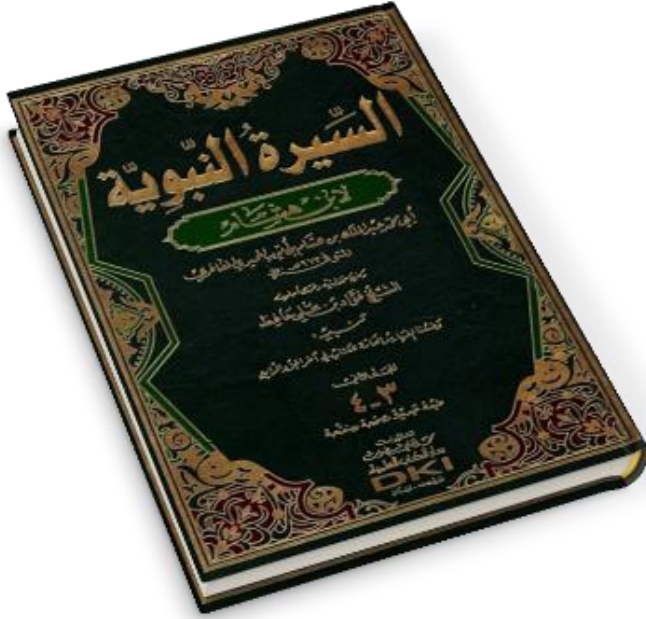
Meğâzî; daha sonraları Hz. Peygamber'in gazve ve seriyyelerini anlatan kitaplara isim olmuştur.

Bu nedenle siyer daha umumi, meğâzî ise daha hususi bir anlam ifade etmektedir.

Konu: Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

Konu: Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

es-Sîretü'n-nebeviyye / İbn Hişâm

Siyer kitaplarına günümüzde bilinen şeklini veren ilk tarihçi **Muhammed b. İshâk'tır** (öl. 151/768)

Müellif, çoğu sahabi çocuğu olan yüz kadar Medineliden ve birçok râviden hadis, siyer ve meğâzî ile ilgili bilgileri derleyip tasnif ederek Sîretü İbn İshâk isimli eseri kaleme almıştır.

Bu eseri İbn Hişâm (öl. 218/833), es-Sîretü'n-nebeviyye adlı kitabının içine almıştır.

Konu: Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

Cahiliye Dönemi'nde önemli olan **ensab bilgisi**, Peygamber Efendimizin “Akrabalık bağlarınızı sürdürmenizi temin edecek kadar neseplerinizi öğreniniz.” sözleriyle kendine has metodu ve eserleri olan bir ilim dalı hâline gelmiştir.

Belâzürî'nin (öl. 279/892) **Ensâbü'l-eşrâf**'ı kabile esasına göre düzenlenmiş bir kitaptır.

Eser Hz. Nuh'tan itibaren Arapların soyuna ve sırasıyla Hz. Muhammed'in (s.a.v.) dedelerine yer vererek Peygamberimizin (s.a.v.) hayatını anlatır.

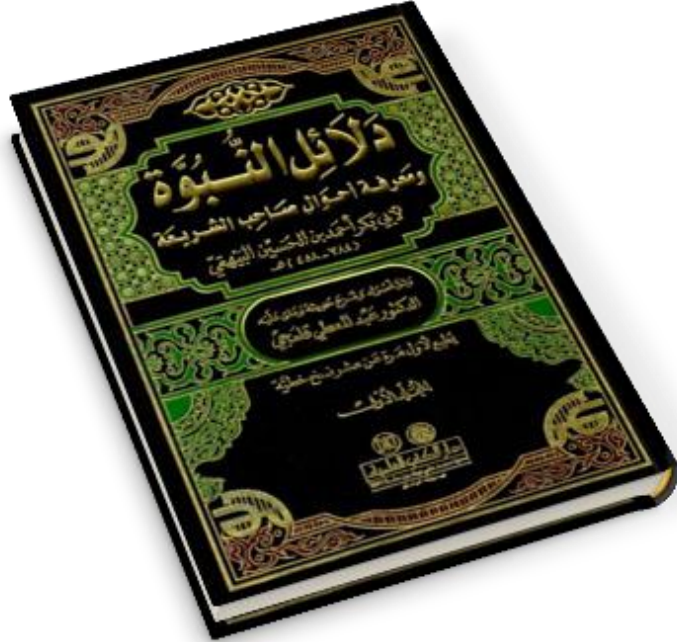
Konu: Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

Hz. Peygamber'in dış görünüşü, yaşayışı, şahsi hayatı gibi beşerî yönünü anlatan eserlere **şemâil** ve **hilye** adı verilmiştir.

Tirmizî ilk defa şemâil terimini bu anlamda kullanarak **Kitâbü'ş-şemâil** adlı eserini yazmıştır.

Konu: Siyer İlminin Temel Kavramları ve Kaynakları

Hız. Muhammed'in (s.a.v.) nübüvvetini inkâr edenlerin iddialarına cevap vermek ve peygamberlik alâmetlerini anlatmak amacıyla yazılan eserlere **Delâilü'n-nübüvve** adı verilmiştir.

Bu eserlerin en önemlilerini **Ebu Nuaym el-İsfahânî** ve **Ebû Bekir el-Beyhakî** yazmıştır.

Konu: İslamiyet Öncesi Arap Yarımadası'na Genel Bakış

Arap Yarımadası; Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının kesiştiği Güneybatı Asya'nın güneyinde yer alır.

Doğudan Uman ve Basra körfezleri, güneyden Aden Körfezi ve Arap Denizi, batıdan da Kızıldeniz ve Akabe körfezleriyle doğal sınırları çizilmiştir.

Konu: İslamiyet Öncesi Arap Yarımadası'na Genel Bakış

Arabistan; kuzey, güney ve Hicaz olmak üzere üç coğrafi bölgeye ayrılır.

Yarımada'nın İslam tarihi açısından en önemli bölgesi **Hicaz**'ı içinde bulunduran Orta Arabistan'dır.

Hicaz'ın en önemli şehirleri ise **Mekke**, **Yesrib** ve **Taif**'tir.

Dini Hayat

Cahiliye Dönemi'ndeki müşrik Arapların dinleri hakkındaki en güvenilir bilgiyi veren kaynak Kur'an-ı Kerim'dir.

Pek çok kadim inanç sisteminin yaşadığı Arap Yarımadası'nda özellikle şu inançlardan bahsetmek mümkündür:

Haniflik

Sâbîlik

Mecûsîlik

Putperestlik

Yahudilik

Hristiyanlık

Yahudilik, Bâbil sürgününden kaçıp Hicaz bölgesine sığınmak durumunda kalan Yahudiler vasıtasıyla Arap Yarımadası'na girmiştir.

Güney Arabistan'a Yahudiliğin girişi ise Yemen ile Medyen arasında ticaret yapan Yahudi tüccarlar vasıtasıyla gerçekleşmiştir.

Özellikle Yesrib ve Hayber çevresine yerleşen Yahudiler, Medine'de çeşitli kabileler oluşturmuşlardır.

Konu: Dini Hayat / Hristiyanlık

Hristiyanlar, daha çok Suriye ile Hicaz arasındaki bölgede hayat sürmüşlerdir.

Bu nedenle Hristiyanlık ancak Suriye bölgesindeki **Gassânîler** ile Irak'taki **Lahmiler** arasında yayılabilmiş, Hicaz bölgesine ulaşamamıştır.

Güney Arabistan'a Hristiyanlığı götürenler ise bölgeyi işgal eden **Habeşliler**dir.

Hristiyan Habeşlilerin Yemen'e hâkim olmasıyla bu din, **Necran Arapları** arasında yayılmıştır.

Mecûsîlik, dinin kurucusu kabul edilen **Zerdüş**'ün öğretileri ile eski İran inanç ve geleneklerinin karışımından oluşmuş karmaşık bir dindir.

Sâsânîlerin siyasi ve askerî gücüyle doğru orantılı olarak gelişmiştir.

Daha çok yönetici sınıf ve zenginlerin dini olarak tanınmış ve yayılmıştır.

Sâbiîlik, eski Bâbil ve İran dinleri ile Yahudi ve Hristiyanlığa ait inanışlardan oluşan karışık bir dindir.

Sâbiîlik inancının merkezi, Arapların Cezire adını verdikleri bölgede yer alan Harran şehridir.

Güney Arapları arasında **güneşe** ve **yıldızlara** tapan kabilelerin bulunması Sâbiîliğin Araplarca kabul edildiğini gösterir.

Putperestlik

Hız. İbrahim'in Kâbe'yi inşa etmesiyle birlikte Mekke tevhid inancının merkezi kabul edilmiş. Ancak Kâbe, daha sonra **şirkin simgesi** olan putlarla doldurulmuştur.

Kâbe'ye **putu ilk getiren** ve tapınan kişinin **Huzâa kabilesinin lideri Amr b. Luhay** olduğu kabul edilir.

Araplar Kâbe'ye gösterdikleri saygıyı putlara da göstererek zamanla put evleri inşa etmişler, Kâbe gibi buraları da tavaf ederek kurbanlar sunmuşlardır.

Konu: Dini Hayat / Putperestlik

- ✗ Müşrikler; savaşta galip gelmek, sıhhat kazanmak, erkek evlat sahibi olmak için putlardan yardım istiyorlardı.
- ✗ Allah ile kendi aralarında putların bağ kurduğuna inanıyorlardı.
- ✗ İbadetlerini sadece dünyaya ait isteklerinin gerçekleşmesi adına yapıyorlardı.
- ✗ Ahiret inancını eskilerin masalları olarak kabul ediyorlardı.
- ✗ Putlar dışında melek, cin ve tabiat güçlerine de ibadet ediyorlardı.

Hız. Ömer ve Putlar...

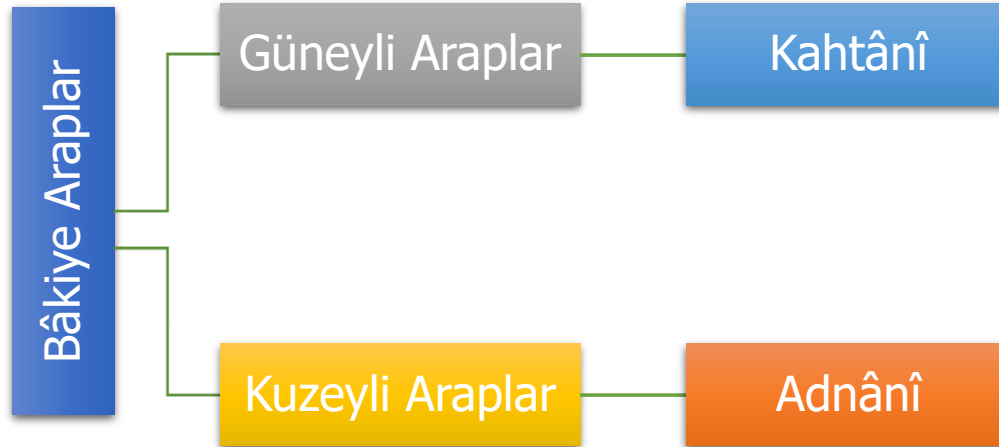

Haniflik

İslam Öncesi Dönem'de **Hz. İbrahim**'in tebliğ ettiği dinin tevhid boyutuna tâbi olanlara **hanif** denir.

Hanif kavramı Kur'an-ı Kerim'de Hz. İbrahim için kullanılmıştır.

İslami kaynaklarda Zeyd b. Amr b. Nüfeyl, **Varaka b. Nevfel**, Kus b. Sâide ve Ümeyye b. Ebi's-Salt hanif olarak zikredilen isimlerdendir.

Siyasi Hayat

Ârâmîler ve İbrânîler gibi Sâmi ırktan olan Araplar, kendi adlarıyla bilinen Yarımada'yı yurt edinmişlerdir.

İlk çağlarda yaşayan Araplardan Amâlika, Âd ve Semud gibi sonradan yok olan kavimlere **Bâide**,

İslam'ın ortaya çıkışına kadar varlıklarını koruyanlara da **Bâkiye** adı verilmiştir.

Kahtânîler, Yemen’de tarihte bilinen en eski devlet olan **Mainîler**’i kurmuşlardır.

Main şehrini kendilerine merkez yapan bu devlet ticaretle uğraşmıştır.

Yemen’de Main Devleti’nden sonra kurulan diğer bir devlet, **Sebe Krallığı**’dır.

Mainîler gibi ticaretle uğraşan Sebeliler, deniz ticaretine de hâkimdiler.

Başkentleri Me’rib, ticaretin güneydeki merkezi konumundaydı

Güney Arabistan'da kurulan güçlü devletlerden bir diğeri, **Himyerîler**dir.

Savaşçı bir millet olan Himyerîler, Sebelilere galip gelerek onların topraklarına hâkim olmuşlardır.

Yahudilik, tüccarlar marifetiyle ülkeye girmiştir. Hristiyanlık ise bölgeye Habeşliler vasıtasıyla girmiştir.

Yemen'deki siyasi mücadele, bu iki dinin çatışması üzerinden uzun yıllar devam etmiştir.

İslam Öncesi Dönem'de Arap Yarımadası'nın kuzeyinde kurulmuş olan en eski devletlerden biri **Nabâtîler**dir.

Filistin'in güneyinde hüküm sürmüşlerdir.

Krallığın merkezi sert kayalara oyulmuş ünlü Petra şehridir.

Nabâtîler, hüküm sürdükleri dönem boyunca Roma İmparatorluğu ile çöl arasında tampon görevi üstlenmişlerdir.

Değişik kollara ayrılan Kahtânîlerden Suriye bölgesine göç edenler burada **Gassanî Devleti**'ni kurmuşlardır.

Gassanîlerin en önemli merkezi **Busra** şehri idi.

Gassanîler, İslam Sonrası Dönem'de **Halid b. Velid** tarafından ortadan kaldırılmıştır.

Kuzeyde devlet kurmuş olan diğer Kahtânî Arapları da **Lahmîler**dir.

Kadim bir şehir olan Hîre'yi başkent yapmış olmalarından dolayı **Hîreliler** olarak da anılmışlardır.

İran kısıraları, onları Bizans İmparatorluğu'na karşı akıncı güç olarak kullanmıştır.

Hîre, İslam ordularının doğu fetihleri sırasında 633'te İslam idaresine geçmiştir.

Konu: Siyasi Hayat

Arap Yarımadası'nın bu orta kesimi, Kuzey ve Güney Arabistan'ın aksine Bizans ve Sâsânîlerin ilgisini çekmemiştir.

Hicaz'ın askerî harekât için zorluk oluşturan **çöl** ve **dağlık yapısı** bunda etkili olmuştur.

Ayrıca **tabii zenginliğe sahip olmaması** da işgalci devletleri buradan uzak tutmuştur.

Dolayısıyla **Hicaz**, İslam'ın doğuşuna kadar Arap Yarımadası'nın en bakir ve bağımsız bölgesi olarak kalmıştır.

Konu: Sosyal Hayat

İslam Öncesi Dönem, **cahiliye kavramı** ile yakından ilgilidir.

Cahiliye ifadesi ile Arapların İslam'dan önceki dönemleri kastedilmektedir.

Bu döneme cahiliye denilmesi ile ilgili olarak iki yaklaşım bulunmaktadır.

Sözlük anlamı
olan bilgisizlik

Hilm kelimesinin
zıddı

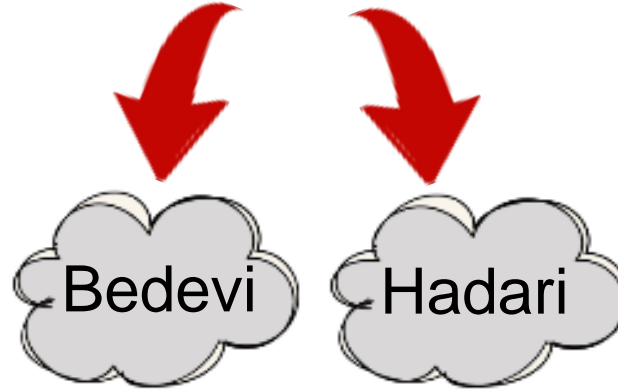
Hilm, sabır ile hareket ederek intikam duygularından vazgeçmek ve nefsi kontrol altına almaktır.

Cahiliye Dönemi'nin genel karakteri:

- ◆ Arapların çevrelerinde yaşayan topluluklara nispetle medeniyet bakımından geri kalmaları
- ◆ Bedevi yaşama tarzının kendilerine hâkim olması
- ◆ Kötülük yapmaktan kendilerini alıkoyacak bir dine sahip olmamaları

- Araplar yaşayış tarzları bakımından iki kısımda değerlendirilmiştir:

Kısıtlı tabiat koşulları içinde çölde konargöçer olarak geçimini sağlayan insanlara **bedevi** denir.

İmkânları bakımından daha elverişli şartlara sahip olan yerleşik Araplara **hadari** denir.

Konu: İslam'dan Önce Sosyal Sınıflar

Esirler; köle ve cariyelerden oluşmaktaydı. Köleler mal ve eşya gibi alınıp satılır, miras yoluyla bir kimseden diğerine geçer ya da hediye edilirdi.

Azat edilmiş köle ve cariyelere **mevali** denirdi. Mevaliler, köle gibi olmamakla beraber hürlerle aynı haklara sahip olamazlardı.

Mekke'de Kusay soyundan olanlar, **hür**lerin de üstünde bir **asilzade** sınıfı oluşturuyorlardı.

- Kan davaları, kabilelerin kendilerini uzak tutamadıkları sosyal bir sorundu.
- Kan davasında bir kimsenin işlediği suçtan bütün kabilesi sorumlu olurdu.
- Aynı şekilde saldırıya uğrayan bir kimsenin intikamını da kabile üyelerinin tamamı almak durumundaydı.

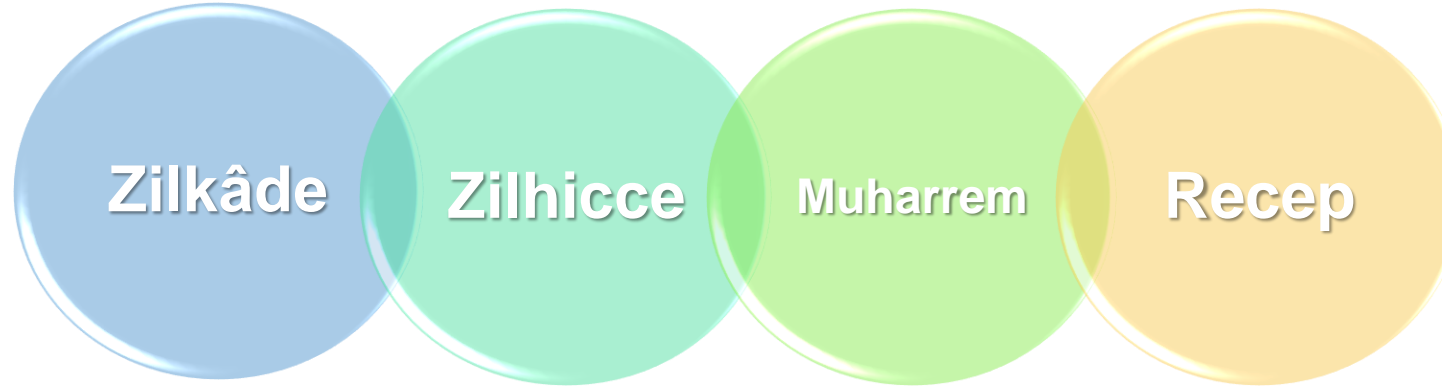
Konu: İslam'dan Önce Sosyal Sınıflar

- Cahiliye Dönemi'nde aralarında anlaşma bulunmayan iki kabile birbirine düşman sayılmıştır.
- Kabile savaşları o kadar sıradan hâle gelmiştir ki baskın ve yağma bir geçim vasıtası olmuştur.
- Arapların katıldığı bu savaşlar için **Eyyâmü'l-Arab** ifadesi kullanılır.

- Cahiliye Devri'nde savaşmanın yasak olduğu aylar vardı. Bunlar;

- Bu aylarda düşmanlığa ara verirler ve her türlü saldırıdan kaçınırlardı.
- Ancak haram aylarda bir çatışma gerçekleşirse buna **ficar** savaşı denirdi.

Kültürel Hayat

- İslam'dan önce Arap toplumunda yazı çok gelişmemişti.
- Cahiliye Arapları kültürlerini büyük ölçüde sözlü olarak sonraki nesillerine aktarırdı.
- Bu nedenle toplumsal hayatta řiirin çok önemli bir yeri vardı.

Konu: Kültürel Hayat

Konu: Kültürel Hayat

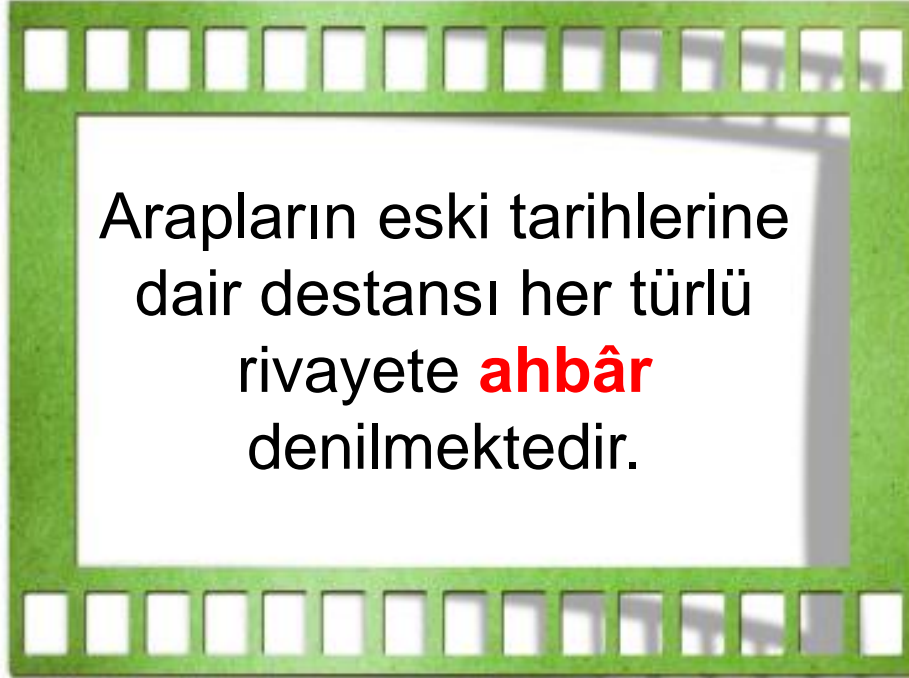
Temsilî

- Haram aylarda Ukâz, Zlmecâz ve Mecenne'deb'de, Rebiülevvel ayında ise Dmet'l-cendel'de panayrlar kurulurdu.
- Bu panayrlar arasında özellikle **Ukâz** Őiir alanında en görkemli olanyd.
- Farklı bölgelerden gelen tüccarların dışında panayrlar fırsat bilen Őairlerin katılımıyla Őiirler söylenir, konuŐma ve yariŐmalar yaplırd.

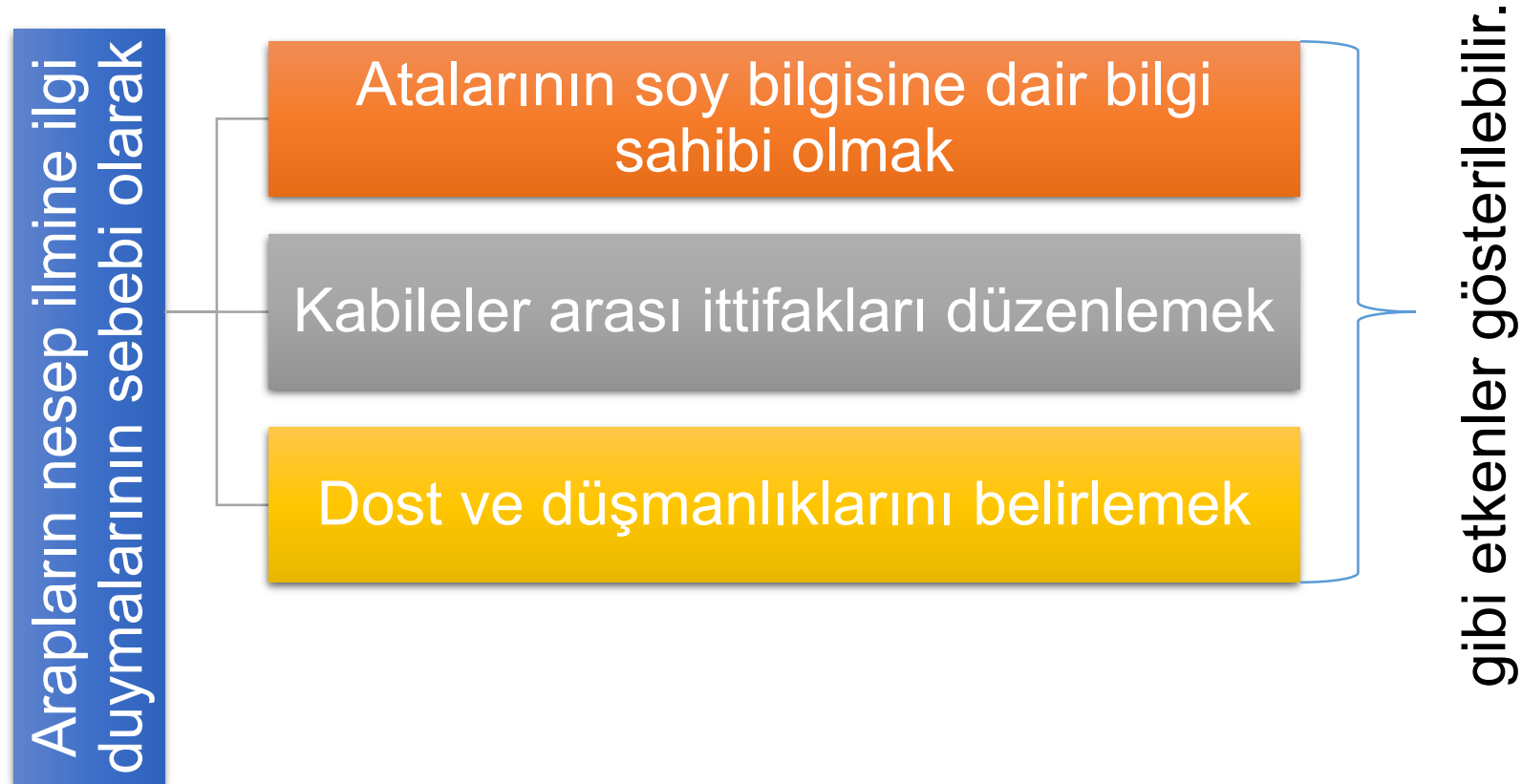
- Kültürel hayatı besleyen bu panayırlarda dikkati çeken bazı Őiirler, keten bezinden yapılmıŐ tomarlara altın suyu ile yazılıp Kâbe'nin duvarına asılırdı.
- Bu Şekilde Őairlerin Kâbe'ye asılan seçkin kaside koleksiyonuna **muallakat** denilmiŐtir.

- Cahiliye Devri mensur edebiyat ürünlerinin başında **ahbâr** ve **Eyyâmü'l-Arab** gelir.

- Ensâbü'l-Arab (neseb ilmi) Cahiliye Devri kültürel ürünlerinin en önemli unsurlarından biridir.

Konu: İslamiyet Öncesi Hicaz

Hicaz, Arap Yarımadası'nın İslam tarihi açısından en önemli bölgesidir.

Bölge halkı daha çok kabile sistemine dayalı bir hayat yaşamıştır.

Hicaz, Şam ile Yemen'i birbirine bağlayan ana ticaret yolunun üzerinde bulunması sebebiyle önemli bir konuma sahiptir.

Mekke, **Taif** ve **Yesrib** gibi şehirlerin bulunduğu Hicaz'ı, Kâbe daha da değerli kılmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'de “**Mekke**”, “**Bekke**” ,
“**Ümmü'l-kurâ**” ve “**Beledü'l-emin**”
gibi isimlerle anılan şehir, aynı
zamanda “**ekin bitmeyen bir vadi**”
olarak nitelenmiştir.

Mekke'nin ilk sakinlerinin
Amâlikalılar olduğu kabul edilir.

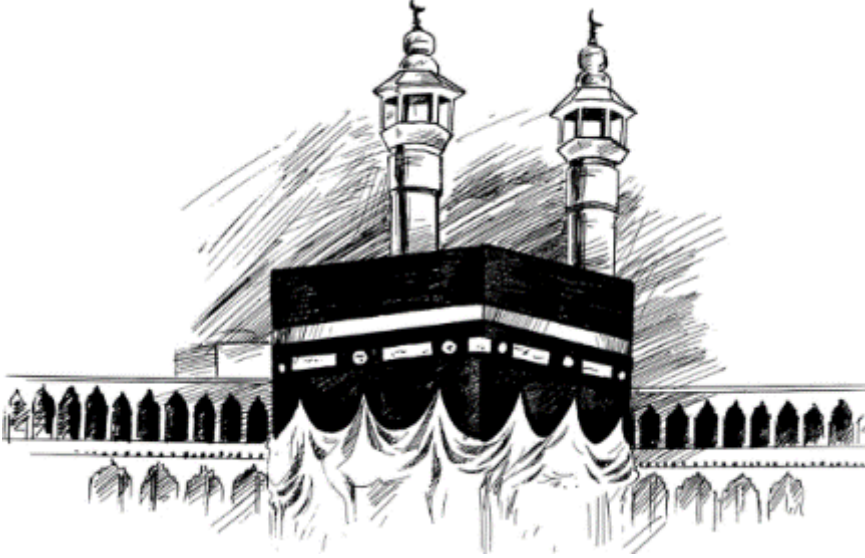
Amâlikalılar ve onlardan sonra
Cürhümîler şehrin sakinleri olmuştur.

Mekke'nin
bilinen tarihi,
Hz. İbrahim ve
ailesinin
buraya
gelmesi ve
Kâbe'yi inşa
etmesi ile
başlar:

- ❑ İbrahim (a.s.) kendisine inananlarla birlikte Kudüs tarafına göç etti.
- ❑ Daha sonra vahyin yol göstermesi ile eşi Hacer ve oğlu İsmail'i (a.s.) Mekke'ye götürüp bıraktı.
- ❑ Yanlarındaki su ve erzak tükenince çaresiz kalan Hacer'in imdadına ilahi yardım yetişti.
- ❑ Kupkuru vadiden zemzem adı verilen su akmaya başladı.

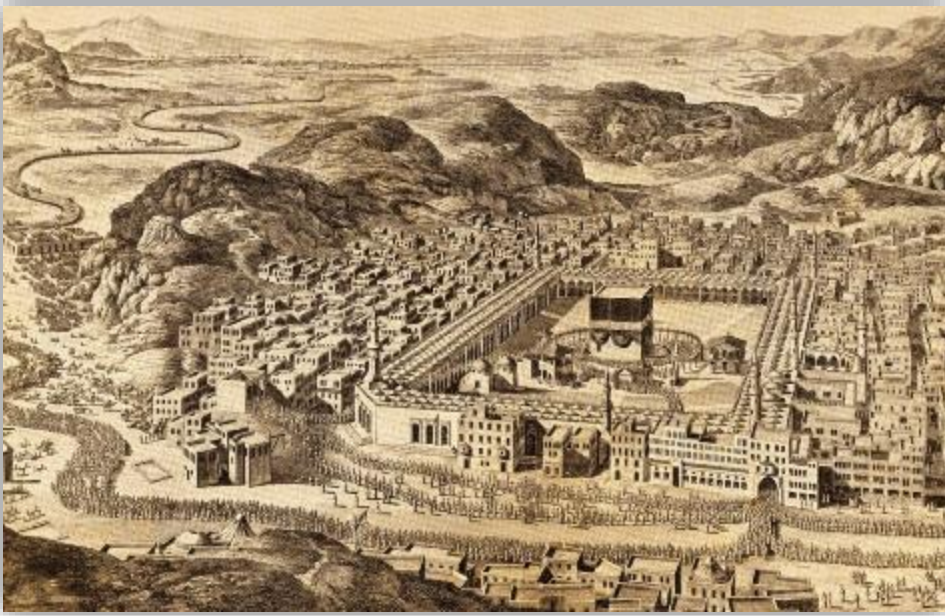
Kâbe, Allah'ın (c.c.) emri ile İbrahim (a.s.) ve oğlu İsmail (a.s.) tarafından yeniden inşa edilmiştir.

Mekke'yi emin bir şehir yapması için Rabbine dua eden Hz. İbrahim'in duası kabul edilmiştir.

Kâbe ve çevresi Allah Teâlâ tarafından dokunulmaz anlamında **harem** olarak belirlenmiştir.

Bu bölgede canlıların öldürülmesi ve bitki örtüsüne zarar verilmesi yasaklanmıştır.

Cürhümîlerin Mekke'deki varlığına son vererek şehrin yeni hâkimi olanlar Amr b. Luhay idaresindeki **Huzâalılar**dır.

Üç asır kadar süren Huzâalıların hâkimiyetinden sonra Mekke'nin idaresi **Kusay b. Kilab** liderliğindeki **Kureyş** kabilesine geçti.

Kabile sisteminin hâkim olduğu Mekke'de merkezî bir otorite yoktu.

Dârünnedve'de toplanan, önemli işlerde ve ihtiyaç duyulduğunda görüşlerine başvurulanan bir danışma kurulu bulunmaktaydı.

Kureyş kabilesinin her kolunun ileri gelenlerinden bir ya da birkaç kişinin katılımıyla oluşan kurul, şehrin güvenliğini ve geleceğini ilgilendiren kararlar alırdı.

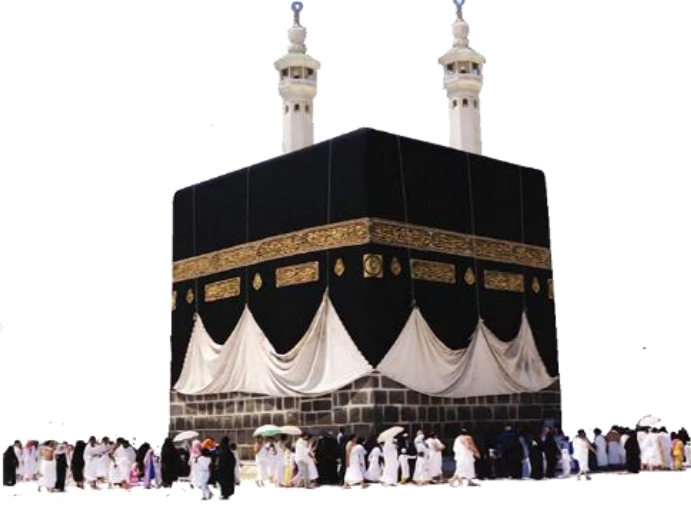

Huzaâlı Amr b. Luhay vasıtasıyla putperestliği benimseyen Mekkeliler Kâbe ve çevresini putlarla doldurmuşlardı.

Mekkeliler en büyük putları Hübeler için kurbanlar keser ve önemli işlerini ona danışırlardı.

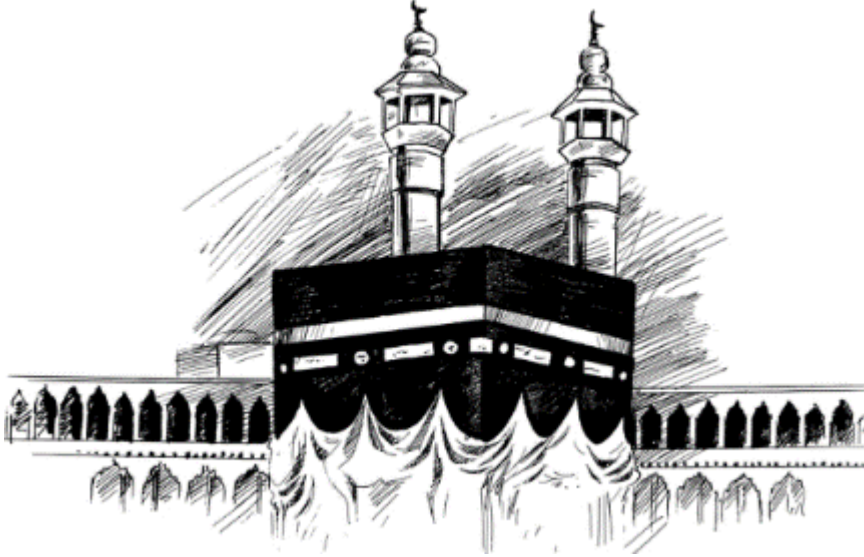
Kureyş'in bundan başka isimleri İsaf ve Naile olan iki büyük putu daha vardı.

Konu: Mekke

Yemen Valisi Ebrehe, Arapların Kâbe'ye olan ilgisini San'a şehrinde yaptırdığı görkemli kiliseye çekmek istedi. Çabaları sonuç vermeyince Kâbe'yi yıkarak Mekke'nin dinî bir merkez olma özelliğini ortadan kaldırmayı ve Mekkelilerin ticari faaliyetlerine son vermeyi planladı.

Ebrehe, önünde büyük bir fil bulunan ordusuyla Mekke'ye kadar geldi. Fakat Kâbe'ye yaklaştırmaya muvaffak olamadı. Allah (c.c.) tarafından gönderilen kuşların attığı küçük taşlarla ordusu darmadağın oldu. Biz bu olaya **FİL VAKASI** diyoruz.

Mekke'nin ekonomik hayatının temeli ticaret idi.

Yılın belirli aylarında Arabistan'ın her tarafından Kâbe'yi ziyarette gelen insanlar şehrin ticari faaliyetlerini canlandırırđı.

Coğrafi şartlar sebebiyle Mekke'de tarım yapma imkânı pek yoktu.

Şehir, Sakif kabilesinin hâkimiyetine girdikten sonra **Taif** adını almıştır.

Zengin su kaynaklarına ve verimli topraklara sahiptir.

Şehrin ilk sakinleri olarak **Amâlikalılar** kabul edilir.

Semud kavmi Amâlikalıları buradan çıkarmış, daha sonra pek çok Arap kabilesi burada bir süre ikamet etmiştir.

Konu: Yesrib

Yesrib, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hicretinden sonra Medine adını almıştır.

Şehir su kaynakları bakımından oldukça zengindir.

Amâlikalılar, Yesrib'in ilk sakinleri olarak kabul edilir.

Yahudilerin Yesrib'e gelişleri hakkında farklı rivayet vardır.

Ağır basan görüş, Bâbil Kralı Buhtunnasr'ın, Kudüs'ü işgal ettikten sonra Bâbil'e sürdüğü Yahudilerden bir kısmının Yesrib'e gelip yerleştikleridir.

Bunlar **Benî Kurayza**, **Benî Kaynuka** ve **Benî Nadir** isimli Yahudi kabileleridir.

Yahudiler Yesrib'e gelip yerleştikten sonra Arap kabile geleneğini benimsemiş ve hatta Arap isimleri almaya başlamışlardır.

Yesribliiler daha çok tarım ve hayvancılıkla geçiniyordu.

Bunun yanında dokumacılık, demircilik yapanlar da vardı.

Benî Kaynuka, kuyumculuk ve silah imalatı yapıyordu.

Yahudiler şehrin ekonomisinde söz sahibiydiler.

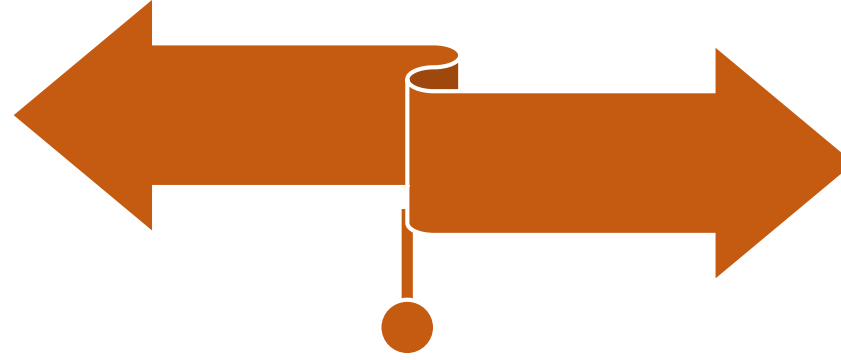

Merkezî bir yönetim olmadığı için Yesrib'de her kabile bağımsız bir şekilde kendi kurallarına göre yaşıyordu.

Ekonomik açıdan üstün durumda bulunan Yahudiler zaman zaman bu üstünlüklerini idari konulara da yansıtıyor, Araplar onlara tabi olmak zorunda kalıyordu.

Daha sonra şehrin hâkimiyeti Araplara geçince Yahudiler Evs ve Hazrec'i birbirine düşürerek onların daha fazla güçlenmelerini engellemişti.

Evsliler, Benî
Kurayza ve Benî
Nadir ile

Hazrecliler ise
Benî Kaynuka
ile

ittifak kurmuşlardı.

Şehirdeki bu parçalanmışlık, Hz. Peygamber'in
gelişine kadar uzun bir süre devam etmiştir.